A hatalom reprezentációi, hatalmi diskurzusok – Tudományos Ülésszak

2015/11/25 - 2015/11/26
2015/11/06

A 2015. november 25–26-án, négy szekcióban elhangzó előadások az önreprezentáció, a 19. századi elnyomás és ellenállás küzdelmei, a 20. század második felének társadalmi-hatalmi diskurzusai, valamint a hatalom lenyomatai kérdésköréhez kapcsolódnak, számos tudományágat átfogva és számos művészeti megjelenési módot felvillantva.

[1]

A hatalom fogalmának és reprezentációjának középpontba állítása lehetőséget biztosít arra, hogy az OSZK kutatói számos irányból megközelíthessék a témát. A hatalom elméleti kereteit a filozófia, politika-, történelem-, társadalom- és kultúratudományok adják. A hatalom működése, jellemrajza az egyházi, királyi, főúri, állami hatalom különféle reprezentációs alakzataiban, művészeti megvalósításaiban: a képzőművészetekben, irodalomban, zenében, színházművészetben, az építészetben, továbbá könyv- és sajtótörténeti jelenségekben is kimutatható. A hatalom elméleti, általános vizsgálata mellett a hatalom különböző művészeti ágakban való ábrázolásának lehetőségei két nagyobb irányt mutatnak: a művészet mint a hatalom legitimációja; a művészet mint a hatalom kritikája. A konferencia mindkét irány tudományos megközelítésére jó lehetőséget nyújt.

Az OSZK sajátos kutatóhely és tudományos intézmény is. Kutatói (jelenleg mintegy 65 fő!) számára a tematikus konferencia új szempontokat, vizsgálati és értelmezési módokat vethet fel saját szűkebb kutatási témájuk, tudományáguk vagy korszakuk területén, ugyanakkor a közös téma párbeszédet nyit(hat) a különböző tudományágak, művészeti területek, korszakok szakemberei és jelenségei között. A téma inspiráló mivoltát mutatja, hogy az előadóknak két teljes napon át, reggeltől estig van mondanivalója a hatalomról:

November 25-én az elhangzó előadások az önmegvalósítás, önreprezentáció főúri, uralkodói, egyházi formáit, az elnyomás és ellenállás, politika és ellenzék jelenségeit tárgyalják a 15. századtól egészen a 19. század legvégéig. November 26-án az ’56-os Intézet kutatói a hatalom és társadalom különféle 20. századi diskurzusait vizsgálják egy önálló panel keretében, majd az előadások a hatalom különféle (művészeti) lenyomatainak szintén 20. századi területeire és kérdéseire fókuszálnak.

Fontosnak tartottuk, hogy ez évi plenáris előadóinkat különböző tudományterületekről kérjük fel, így az érdeklődők Kecskeméti Gábor (MTA BTK ITI) Hatalom és értelmiség: kora újkori perspektívák, Takáts József (PTE BTK) A Buda halála politikája és Standeisky Éva (MTA doktora, címzetes egyetemi tanár) A hatalom kapui. Értelmiségiek közszerepben című előadásait hallgathatják meg.

A tudományos konferencia írásos anyagának válogatott, szerkesztett tartalma – ahogyan az előző években is – az OSZK és Gondolat kiadó által jegyzett Bibliotheca Scientiae & Artis sorozat 8. köteteként jelenhet majd meg, 2016 első felében.

2015. november 25. szerda

11.00 – Boka László tudományos igazgató köszöntője

I. szekció: (Ön)megvalósítás, (ön)reprezentáció (elnök: Bíró Csilla)

11.10-11.40 – plenáris előadás – Kecskeméti Gábor (MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Irodalomtudományi Intézet): Hatalom és értelmiség: kora újkori perspektívák
11.40-12.00 – Zsupán Edina: Naldo Naldi De laudibus Augustae Bibliothecae című művének új műfaji megközelítése, forrásai [2]
12.00-12.20 – Tamási Balázs: Uralkodók és Velence szolgálatában: Don Jichak Abravanel politikai pályája és álameszméje [3]
12.20-13.40 hozzászólások, ebédszünet
13.40-14.00 – Bíró Csilla: Esterházy Pál nádorrá választása és Magyarország rendjeinek „érzelmei” [4]
14.00-14.20 – Hende Fanni: Az uralkodó-bevonuláson elhangzott köszöntőbeszédek, mint politikai reprezentáció [5]
14.20-14.40 – Garadnai Erika: A hitvita, mint a főúri reprezentáció eszköze a 17. században [6]
14.40-15.00 hozzászólások, kávészünet

II. szekció: Elnyomás és ellenállás, politika és ellenzék a 19. században (elnök: Boka László)

15.00-15.30 – plenáris előadás – Takáts József (Pécsi Tudományegyetem, Klasszikus Irodalomtörténeti és Összehasonlító Irodalomtudományi Tanszék): A Buda halála politikája [7]
15.30-15.50 – Elbe István: Hazafi és/vagy hazaáruló. Egy sajtóper története a Kossuth-irattár

tükrében [8]
15.50-16.10 – Rajnai Edit: „Theaterordnung”. A színjátszás lehetőségei az 1850-es években [9]
16.10-16.30 – Illyés Boglárka: Francia opera és magyar önreprezentáció. Massenet Heródiásának budapesti díszelőadása az 1885-ös Országos Kiállítás kontextusában [10]
16.30-16.50 – Vesztróczy Zsolt: Kritikus vagy mameluk? (A dualista kormányzat és a parlament működése Mikszáth Kálmán írásai alapján, 1881-1910) [11]
16.50 hozzászólások

[12]

November 26. csütörtök

III. szekció: Hatalom és társadalom: diskurzusaik a 20. század második felében Magyarországon (elnök: Rainer M. János)

9.30-10.00 – plenáris előadás – Standeisky Éva (történész, az MTA doktora, címzetes egyetemi tanár): A hatalom kapui. Értelmiségiek közszerepben [13]
10.00-10.20 – Szegő Iván Miklós: Az elit és a hatalom viszonya. Történelmi, filozófiai és társadalomtudományi megközelítések. [14]
10.20-10.40 – Ungváry Krisztián: Hatalom, manipuláció és a magyarországi németek elűzése 1946-ban [15]
10.40-11.00 – Rainer M. János: Önéletrajzi reprezentáció és hatalmi diskurzus – „századosok” és önéletrajzaik [16]
11.00-11.20 hozzászólások, kávészünet
11.20-11.40 – Somlai Katalin: Go West! A nyugati ösztöndíj-politika diskurzusai az 1960-as – 1970-es évek Magyarországán [17]
11.40-12.00 – Lénárt András: Az egyesített zsidó hitközség és a hatalom 1956 után [18]
12.00-12.20 – Eörsi László: A művészet, mint a hatalom kritikája. A kaposvári Marat/Sade és a kultúrpolitika [19]

12.20-12.40 – Tabajdi Gábor: A hatalom megjelenése a kereszténydemokrata hagyományban (1945-1989) [20]
12.40-14.00 hozzászólások, ebédszünet

IV. szekció: A hatalom (le)nyomatai (elnök: Visy Beatrix)

14.00-14.20 – Golub Xénia: Szláv antikváink és szerb possessoraik [21]
14.20-14.40 – Vasné Tóth Kornélia: Világi és egyházi reprezentáció, hatalmi szimbolika az ex libriseken [22]
14.40-15.00 – Csillag Katalin: Hatalom és fotográfia [23]
15.00-15.20 – Patonai Anikó Ágnes: Hattyúk és a hatalom [24]
15.20-15.30 hozzászólások, szünet
15.30-15.50 – Kötél Emőke: Örkény és a mindenkori hatalom – a kezdeti novelláktól az egypercesekig [25]
15.50-16.10 – Rózsafalvi Zsuzsanna: Individuum – kollektívum – hatalom. Cseres Tibor: Őseink kertje, Erdély [26]
16.10-16.30 – Visy Beatrix: A hatalom pozíciója és ábrázolása a kortárs magyar irodalom szegénységnarratíváiban [27]
16.30-16.50 – Mann Jolán: A hatalom árnyékában – Sinkó Ervin életművének irodalomtörténeti helye [28]
16.50-17.00 – hozzászólások, kávészünet
17.00 – Földesi Ferenc: A háború reprezentációja. Susan Philipsz: War Damaged Musical Instruments (Pair). (Egy hanginstalláció Bécsből)
17.30 – zárszó

A rendezvény plakátja [29]

A rendezvény ingyenes minden érdeklődőt szeretettel várunk.

2015/11/29 - 18:55

Forrás webcím: https://oszk.hu/rendezvenyek/hatalom-reprezentacioi-hatalmi-diskurzusok

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/tud-ulesszak-kozons.jpg
[2] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#zsupan
[3] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#tamasi
[4] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#biro
[5] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#hende
[6] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#garadnai
[7] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#takats
[8] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#elbe
[9] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#rajnai
[10] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#illyes
[11] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#vesztroczy
[12] https://oszk.hu/sites/default/files/tudomanyos-ulesszak_201101_24.jpg
[13] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#standeisky
[14] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#szego
[15] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#ungvary
[16] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#rainer
[17] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#somlai
[18] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#lenart
[19] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#eorsi
[20] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#tabajdi
[21] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#golub
[22] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#vasne
[23] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#csillag

[24] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#patonai
[25] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#kotel
[26] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#rozsafalvi
[27] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#visy
[28] http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezumek#mann
[29] https://oszk.hu/sites/default/files/plakat_tudomanyos_ulesszak_2015.png
[30] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[31] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/rendezvenyek